

ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRÅD

Bilag 2.

København V., den 13. oktober 1953.

Ministeriet for handel, industri og søfart.

Den 12. september 1953 har ministeriet fremsendt trustkommissionens betænkning nr. 3 vedrørende „Konkurrencebegrænsninger og monopol“ og anmodet erhvervsrådet om at fremkomme med en udtalelse.

Erhvervsrådet har ved tidligere lejligheder givet udtryk for, at kontrollen med monopoler og aftaler efter den gældende lov er utilstrækkelig, og det er derfor med tilfredshed, at man konstaterer, at trustkommissionen på en række områder foreslår en udbygget og mere vidtgående monopollovgivning.

Erhvervsrådet er enig i, at det vil være ønskeligt at gennemføre en permanent lov om konkurrencebegrænsning og monopol og kan i så henseende stort set tiltræde de principper, der ligger bag trustkommissionens forslag. Det skal imidlertid understreges, at en stillingtagen til forslaget enkeltheder er vanskelig, så længe et endeligt lovforslag ikke er udarbejdet.

Erhvervsrådet finder, at trustkommissionen gør rigtigt i at videreføre den linie, der på det pågældende område hidtil har været fulgt her i landet, d. v. s. at skadelige virkninger ved konkurrencebegrænsning søges imødegået ved ophævelse af aftaler, ved at foretage og offentliggøre undersøgelser og ved at erstatte den manglende konkurrence med prisregulering. Erhvervsrådet finder ligeledes, at en ændring i loven i første række bør tage sigte på at lægge øget vægt på ophævelse og ændring af indgåede aftaler m. v. Det må imidlertid være en forudsætning, at prismyndighederne løbende fører kontrol med, at eventuelt ophævelse af indgåede aftaler også bliver effektiv, jfr. de oplysninger der er indeholdt i trustkommissionens tidligere betænkninger om, at ophævelse af aftalebestemmelser ofte videreføres i stiltiende forståelse mellem de tidligere aftalepartnere.

Ved indgreb over for monopoler, aftaler m. v. finder trustkommissionen, at der bør tilstræbes, at varernes fremstilling og distribution kommer til at foregå med størst mulig effektivitet. Erhvervsrådet er enig i dette hovedsynspunkt og er ligeledes enig med kommissionen i, at effektivitetssynspunktet som regel samtidig vil sikre, at man undgår store nettoavancer, men ønsker samtidig at tilføje, at det må tillægges selvstændig betydning, at der ikke gennem monopoludnyttelse opnås urimeligt store fortjenester på længere sigt.

Trustkommissionen vil fortrinsvis søge at få ophævet og ændret aftaler m. v. derved, at der indføres et princip om forudgående godkendelse. Dette princip ønsker trustkommissionen at knæsette, for så vidt angår minimumsbruttoavancer, etableringskontrol, eksklusiv-forretningsforbindelser, boykot og ydelse af særpriser og rabatter eller bonus.

Erhvervsrådet er klar over, at en håndhævelse af dette princip på de omhandlede områder vil medføre en tiltrængt forøgelse af konkurrencen, men ønsker dog at rejse spørgsmålet, hvorvidt det anførte formål ikke mere hensigtsmæssigt kan realiseres ved at gennemføre et forbud mod aftaler af den pågældende karakter. Da et sådant forbud imidlertid — i lighed med, hvad der er tilfældet i Sverige — må forudsætte, at prismyndighederne samtidig får adgang til dispensation under visse nærmere angivne betingelser, bliver forskellen mellem de to her nævnte fremgangsmåder i praksis næppe særlig stor, og erhvervsrådet kan derfor efter omstændighederne tiltræde det af trustkommissionen fremsatte forslag om forudgående godkendelse. Man ønsker dog at understrege, at det afgørende må være, at godkendelse af aftaler af den her omhandlede karakter bliver undtagelsen, lige-